DAN GR. MIHĂESCU

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

8

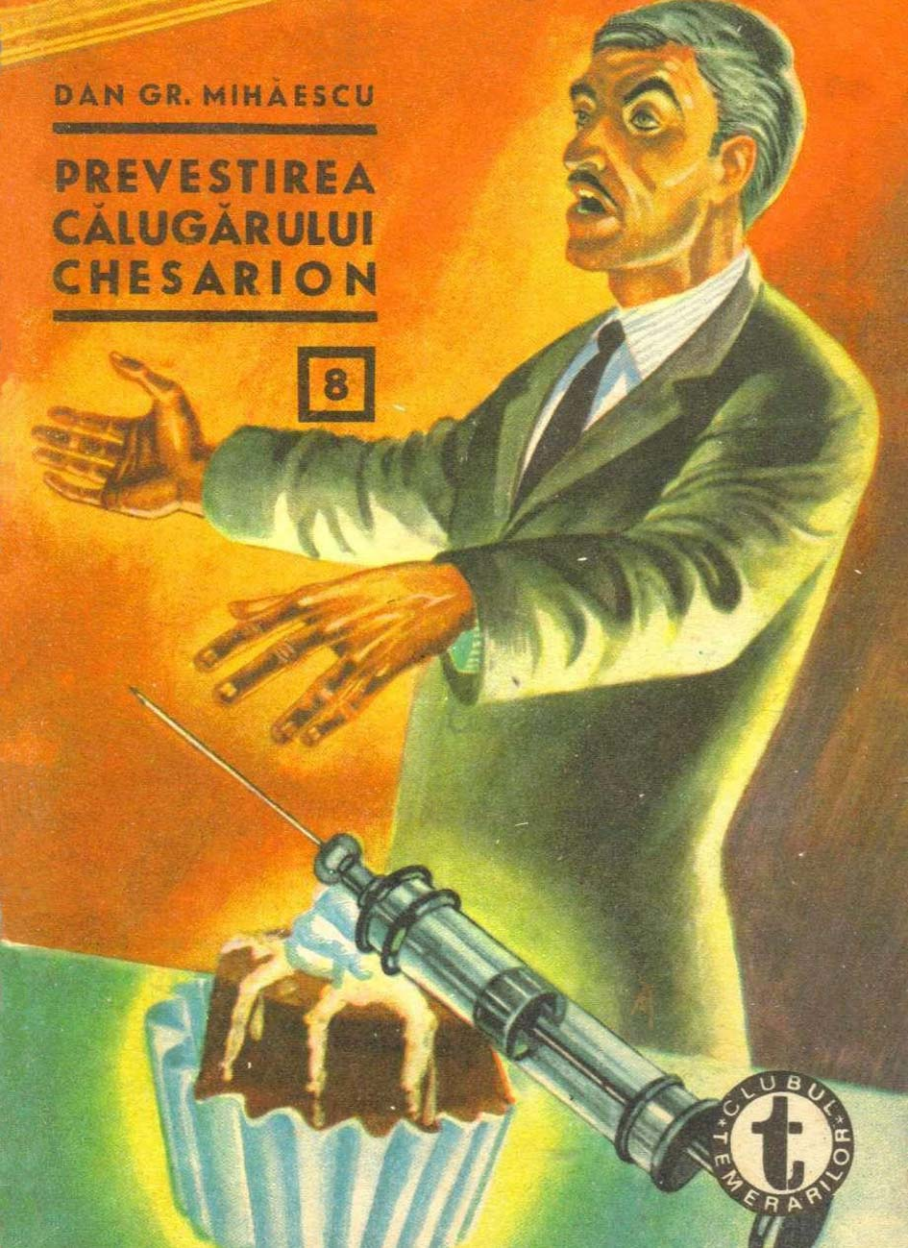

D A N G R. M I H Ă E S C U

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

PREVESTIREA CĂLUGĂRULUI CHESARION

EDITURA TINERETULUI

Coperta de ALBIN STĂNESCU
http ://www.clubul-temerarilor.blogspot.com

SESIZARE DESPRE O CRIMĂ

Cazul acesta ciudat l-am întîlnit în primii ani de activitate în miliția judiciară. Dacă mă gîndesc bine, nici astăzi, după atîta timp, nu pot aşeza toate amănuntele în înlănțuirea lor firească. Crime perfecte, e bine cunoscut de toată lumea, nu există şi, totuşi... Dar să nu anticipez.

Ciudata poveste a început într-o toamnă. În anul acela a fost o toamnă confuză. Ba te încălzea un soare bun, cu lumina dulce, ba ploua şi era frig. Dacă plecai de acasă în haină te prindea ploaia pe drum şi se lăsa frig de-ți clănțăneau dinții. Cînd plecai cu pardesiu şi fular, nu se clintea un nor, te frigea soarele şi făceai baie de aburi.

Arborii se găseau în aceeaşi încurcătură. În jurul lor, pe pămînt, putrezeau frunzele veştede, iar sus, pe crengi, alte frunze musteau încă de clorofilă.

Îmi amintesc că în dimineața cînd am fost sesizat despre moartea doctorului Olteanu, am plecat la serviciu pe jos. Soarele răsărise luminos, ispititor şi cald. În stradă am avut senzația unei mari întîmplări. Trotuarele erau invadate de copii şi flori.

Sute de copii împovărați de buchete uriaşe. Predominau crizantemele cu bulgării lor de petale : mici explozii albe, galbene, violete, sau de un roşu stins.

Paşi mărunți, grăbiți, zarvă, ghiozdane cu miros puternic de piele şi haine noi. Copiii erau vioi,

vorbăreți și rîsetele nu conteneau. Doar pe chipurile cîtorva se citea spaima de necunoscut. Însoțitorii lor, părinții, alternau între emoție și nostalgie.

Prima zi de școală ! Veți zice că spectacolul este același în fiecare toamnă. Pe mine mă tulbură de fiecare dată.

Altceva vreau, însă, să povestesc. O întîmplare nostimă și de necrezut.

În fața mea mergea un grup de persoane vorbind în gura mare și de-a valma. Fără voie am auzit tot ce spuneau. Erau două femei, una în vîrstă, cealaltă tînără, care semănau leit. Probabil mama și fiica. Le însoțea un bărbat gras, cu mers săltăreț. Femeia tînără era mai vorbăreață.

— Vasile, n-ai uitat sandvișurile ?

— Două cu șuncă, două cu unt. Sunt în ghiozdan !

— Și-un măr, două, i-ar fi prins bine copilului...

— Are ! confirmă bătrîna. Mititelul ! Tot timpul mă gîndesc cum o să se simtă el singur, fără noi. Mai ales că-i prima zi...

Grasul, după toate aparențele tatăl copilului, își tamponă cu batista fruntea asudată și numai după aceea își contrazise soția :

— Cum adică singur ? Sunt atîția copii...

— Ce ușor îți vine ție ! Parcă n-ai ști cît e Răducu de sensibil...

Au tăcut cu toții, preț de cîteva secunde. Mi-am închipuit că se gîndește fiecare, în tihnă, la sensibilitatea lui Răducu. Bătrîna a terminat,

prima, cu gîndurile şi a întrebat, cu gravitatea unei replici din „Antigona” :

— Florico, Vasile, oare n-am uitat nimic ?

Vasile îi dădu cele mai temeinice asigurări :

— Nimic ! Absolut nimic ! Robotesc de la 4 dimineaţa...

Deodată, bătrîna s-a oprit în loc şi a început să ţipe :

— Vasileee ! şi apoi iar, scurt, mai potolit, pe undeva duios : Vasile !

Grasul şi femeia tînără încremeniră lîngă un burlan. Bătrîna reveni, sfîrşită :

— Vasile !... Copilul !... Am uitat acasă copilul !...

Am rîs pînă în poarta miliţiei. Întîlnindu-ne, la intrare, ofiţerul de serviciu mi-a adus la cunoştinţă că mă aşteaptă un „caz”. O femeie în doliu vroia să-mi vorbească şi am invitat-o în biroul meu. Strîns sub o năframă neagră, părul ei de un alb sclipitor făcea, parcă, o pată de lumină. Mi s-a adresat cu o perfectă stăpînire de sine. Nu s-a pierdut în amănunte, mi-a vorbit direct :

— Domnule căpitan, eu sunt mama doctorului Gabriel Olteanu. Am venit la dumneavoastră pentru că sunt convinsă că fiul meu a fost ucis !

Mă privea insistent, căutînd să afle de pe faţa mea o confirmare. I se părea, poate, că toată lumea ştie cîte ceva despre moartea fiului ei şi că i se ascund adevăratele împrejurări. Fireşte că nu ştiam nimic, era prima oară cînd auzeam numele doctorului Olteanu.

— Iertați-mă, dar sunt obligat să vă atrag atenția că faceți o declarație extrem de gravă... Să nu mai vorbim despre dovezile pe care ea le comportă...

I se citea în priviri că socotea neştiința mea o prefăcătorie.

— Ce dovezi ?... De ce nu i-au făcut autopsia ?... Ce tot îi dădeau zor cei de la spital că Gabriel era bolnav ?... Eu ştiu cel mai bine !

— Ați cerut dumneavoastră să i se facă autopsia ?

— Bineînțeles !... Poate nu de ajuns de stăruitor.

— Cui v-ați adresat ?

— Doctorului Precup, prieten bun cu Gabriel. Dădea din colț în colț, căutînd argumente. Că diagnosticul e clar, că fiului meu nu-i plăcea să fie îngrijit de medici, că nu suporta nici măcar o injecție... Şi atunci, spunea el, autopsia ar fi fost un act de impietate...

— Unde lucrează doctorul Precup ?

— La clinica „Profesor Dr. Bogdan Argeşeanu" !

— Bine, doamnă, dar cine ar fi avut interesul să-l omoare pe fiul dumneavoastră ?

— Nu ştiu ! De aceea am venit la miliție. Dacă s-ar mai putea face, acum, autopsia...

Am încercat s-o liniştesc, dar n-am reuşit. După plecarea ei, nedumerirea mea a sporit. Cum de i-a încolțit în minte o bănuială atît de gravă ? Înțeleg, o copleşise disperarea, revolta pentru moartea unicului ei fiu. O moarte pe care o judeca cu inima ei de mamă, care i se părea absurdă şi nedreaptă. În fața morții celor dragi oamenii reacționează

divers, dar subiectiv. Ce gînd a declanşat ideea omorului ? Ce amănunt ciudat ?

Din punctul de vedere al profesiunii mele, în mai toate cazurile asemănătoare intervin patru ipoteze : moarte naturală, accident, sinucidere sau crimă. La început toate par la fel de posibile. Pentru descoperirea celei adevărate sunt necesare, uneori, eforturi îndelungate, obositoare. Alteori, este de ajuns un amănunt mic, cît un vîrf de ac. Şi nu apelez întîmplător la comparaţia cu vîrful de ac.

Cu cîteva luni în urmă l-am însoţit la un „caz" pe maiorul Dinescu, şeful meu. Totul părea nemaipomenit de simplu. O fată, o dactilografă, s-a sinucis. S-au găsit în odaia ei paharul din care a băut otravă şi lîngă el, pe masă, cheia cu care încuiase uşa pe dinăuntru. Nimic nu lăsa să se întrevadă o altă ipoteză decît a sinuciderii. Şi, totuşi, după ce odaia a fost cercetată, centimetru cu centimetru, a apărut un amănunt. O înţepătură de ac pe suprafaţa mesei din mijlocul odăii. Mai tîrziu, punînd acest amănunt în legătură cu altele, s-a descoperit că este vorba despre o crimă.

Ucigaşul îi oferise victimei o băutură otrăvitoare şi pentru a înscena sinuciderea a înfipt un ac cu gămălie în masă, apoi a legat de el un fir lung de aţă pe care l-a tras afară prin gaura burlanului, care dădea în curte. A încuiat uşa, pe dinafară şi a dat drumul cheii pe firul de aţă. Cheia a căzut în mijlocul mesei. I-a mai rămas să tragă aţa, cu ac cu tot, şi dus a fost. Descoperirea crimei a pornit de la un amănunt, un vîrf de ac.

Care va fi, însă, amănuntul revelator în cazul de care abia luasem cunoştinţă ? Se va ivi vreun astfel de amănunt ?

Pentru a putea cere Procuraturii deshumarea cadavrului aveam nevoie de unele date. Trebuiau cercetate, în primul rînd, actele medicale care constatau decesul lui Gabriel Olteanu. Deocamdată, ipoteza numărul unu era moartea naturală.

Primele verificări impuneau prezenţa medicului judiciar, care a fost de părere că numai autopsia poate confirma, sau infirma, diagnosticul iniţial. Procuratura a admis cererea noastră.

Despre rezultatele autopsiei am avut o convorbire interesantă cu doctorul Grigoriu, medicul judiciar.

Mărturisesc că, în timpul discuţiei, doctorul Grigoriu m-a agasat. Nu se aşeza pe scaun, ca oamenii. Se rezema de cîte un birou şi vorbea cu ochii pe fereastră, lăsînd impresia că nu bagă de seamă dacă îl asculţi. Parcă vorbeai singur. Asta mai treacă-meargă, dar mă scotea din sărite şi faptul că îşi răsucea cîte un nasture de la haină, pînă pocnea aţa. Apoi începea în sens invers. Aş fi dorit, foarte mult, să i se rupă nasturele, măcar o singură dată, să mă pot bucura.

— Aşadar — începu el — examenul sumar al tegumentelor lasă să se vadă urmele unor numeroase înţepături pe coapse şi antebraţ. Probabil injecţii...

— Asta corespunde cu declarațiile colegilor de spital. Olteanu suferea de ficat şi îşi potolea crizele cu morfină.

— Vorbe !...

— Nu înțeleg ce vrei să spui ?

— Am găsit, într-adevăr, leziuni pe ficat, dar numai cele provocate de otravă !

— Stai uşor, doctore ! Care otravă ?... Va să zică, după părerea dumitale, Olteanu a fost otrăvit ?

— Cam aşa ceva ! Sau s-a sinucis. În orice caz, pînă în ziua morții era la fel de sănătos ca oricare dintre noi.

— Sănătos, spui ? Şi înțepăturile ?

— Misterul obligatoriu din orice afacere polițistă.

— Te rog să te uiți la mine cînd vorbim. Ce dracu', nu merit chiar nici o privire ?

— Ba da ! Eşti frumos, semeni cu Elvis Presley !

— Orice mi-ai zice, astăzi nu reuşeşti să mă scoți din pepeni.

— Îți promit că n-am să încerc... Zici că Olteanu îşi făcea injecții cu morfină ? Nu se cunoaşte ! Ciuruit cum e, ar fi însemnat să-şi introducă o cantitate uriaşă de stupefiante în organism. Asta ar fi lăsat urme, ori...

— Dar îşi făcea injecții ?

— Pot să jur !

— Cu ce anume ?

Doctorul nu-mi răspunse. Se chinuia să-şi aprindă țigara cu o brichetă care refuza să-l asculte. Se confirmau încă o dată cuvintele, nu ştiu cui, că bricheta a fost inventată ca să sublinieze

importanţa chibritului. N-am văzut încă o brichetă care să se aprindă la prima declanşare.

M-am despărţit de doctorul Grigoriu şi, în aceeaşi zi, intrigat de părerile lui, am făcut o vizită la spitalul unde lucrase Gabriel Olteanu.

Omul cel mai potrivit pentru relaţii mi s-a părut a fi asistenta lui. Am stat de vorbă chiar în laboratorul defunctului.

— De la moartea bietului domn doctor n-a mai intrat nimeni aici. N-avem un alt medic specialist, trebuie să fie adus cineva, mă informă asistenta.

Cuvintele ei erau străbătute de un regret sincer. Cînd a spus că de la moartea lui Olteanu n-a mai intrat nimeni în laborator, a îmbrăţişat totul cu privirea, supărată, parcă, pe fiecare obiect din încăpere, mirată că biroul stă tot lîngă fereastră, că stativele cu eprubete au aceeaşi aliniere, că toate sunt la fel ca înainte, ca şi cum obiectele ar fi putut fi vinovate de trădare. Între zidurile înalte ale laboratorului, între mobilele albe şi austere, asistenta părea şi mai mică şi mai slăbuţă decît era în realitate. O biată bătrînică, încredinţîndu-ţi o durere. Am simţit nevoia s-o întreb dacă s-a înţeles bine cu doctorul Olteanu.

— Foarte bine, era un om deosebit de bun. Numai cînd avea crize...

— Ce se întîmpla cînd avea crize ?

— În ultima vreme avea crize destul de dese. Se liniştea numai cu injecţii...

— Dumneata i le făceai ?

— Nu lăsa pe nimeni să pună mîna pe el. Singur şi le administra.

— Dar fiolele ? Ce făcea cu fiolele ?

— Le arunca aici, în cutia asta !

— De cînd n-ai golit-o ?

— De cînd s-a prăpădit domn' doctor.

— Te superi dacă te rog s-o golim acum ?

— Nu sunt eu aşa de supărăcioasă... Poftim !... Ţineţi dumneavoastră puţin de capac...

— Astea sunt ?

— Astea !

— Pot să iau una cu mine ?...

— Păi sunt toate sparte !

— Cu atît mai bine. O învelim frumuşel în hîrtia asta şi poate că îmi va fi de folos...

— Dacă vreţi dumneavoastră...

— Dar te-am reţinut destul... A, să nu uit ! Fii bună şi dă-mi şi cîteva reţete în alb.

— Din biroul lui domn' doctor ?

— De acolo... Ce antet au ?

— Al nostru, al spitalului nostru. Clinica „Profesor Doctor Bogdan Argeşeanu".

— Mulţumesc !... În ultimul timp, doctorul Olteanu mai dădea consultaţii ?

— Foarte rar. Lucra mai mult în laborator. Îl ajuta pe domn' doctor Precup.

— Cercetări, studii ?

— Da, un medicament nou, pentru tratamentul ulcerului...

Întors la birou, de voie, de nevoie, a trebuit să iau iarăşi legătura cu medicul nostru judiciar. L-am rugat să vină la mine şi i-am arătat fiola.

— E limpede, băiatule. Scrie şi pe ea : cacodilat de sodiu.

— Asta ce mai e ?

— Un întăritor nervos. Apă de ploaie !...

— Va să zică, nu-i morfină ?

— Nici gînd ! Din astea îţi poţi face şi tu cîte vrei.

— Ştii că devine interesant ? Va să zică...

— Îţi cam place vorba asta...

— Care ?

— „Va să zică".

— Ai dreptate, uneori mă repet... Va să zică...

Am izbucnit amîndoi în rîs.

Văzînd pe biroul meu reţetele în alb, Grigoriu mă privi întrebător.

— Nici eu nu ştiu bine de ce le-am luat. Erau prea multe şi asistenta mi-a spus că doctorul Olteanu dădea foarte rar consultaţii...

La plecare, medicul judiciar n-a uitat să-mi atragă, încă o dată, atenţia :

— Doctorul Olteanu lăsa să se creadă despre el că e bolnav şi că îşi face injecţii cu morfină.

— De ce ţinea să treacă în ochii colegilor drept bolnav de ficat ?

— Nu cred să-ţi pot răspunde. Ghicitoarea mea a devenit indisponibilă, pentru vreo doi ani...

Mărturisesc că asemenea glume mă indispun şi am fost fericit cînd l-am văzut pe Grigoriu plecat. Mi-am întocmit un plan de audieri, l-am consultat

asupra lui pe maiorul Dinescu şi, de comun acord, am convenit să mă interesez, mai întîi, de felul în care a trăit doctorul Olteanu. Am început cu audierea fostei lui soții, o femeie foarte atrăgătoare. La prima vedere făcea impresia femeii ideale pentru o căsnicie. Nu o „nevastă" în sensul ironic al cuvîntului, ci o femeie cu care fiind căsătorit poți stîrni invidii. Cu toate astea, am aflat că, dincolo de aparențe, ea n-a avut o căsnicie fericită cu doctorul Olteanu. Din mărturisirile pe care mi le-a făcut am reținut că, în ultima vreme, soțul ei devenise foarte irascibil, grosolan, ajungînd pînă acolo încît, în vreo două rînduri, a ridicat chiar mîna s-o lovească.

— Aveam senzația că duce o viață dublă, îmi spuse Ioana Olteanu.

— Vă gîndiți la o altă femeie ?

— Nu... nu ştiu nimic.

— Ce anume v-a sugerat că ar duce o viață dublă ? Ce înțelegeți prin asta ?

— Poate nu m-am exprimat bine... Se purta altfel decît înainte... Părea preocupat de ceva, neliniştit... Nu mai avea de loc timp liber... Uneori se împiedica de mine prin casă şi, parcă, se mira că mă găseşte acolo. Era acasă numai prin prezență fizică...

— N-ați încercat să vorbiți cu el ?

— Am încercat în cîteva rînduri, dar a refuzat să-mi dea vreo explicație. I-am propus să divorțăm. N-a vrut, mi-a cerut să am răbdare că îşi va reveni...

— Din ce să-şi revină ?

— Tocmai asta n-am aflat.

— Poate că era obosit, prea solicitat de cercetările la care lucra în laborator...

Ca şi cum n-ar fi auzit întrebarea, Ioana Olteanu îşi cerceta lacul de pe o unghie cu o atenție exagerată. Am observat că mîna îi tremura uşor. Răspunsul ei se lăsa aşteptat şi am încercat să reînnod firul.

— Dumneavoastră cunoaşteți, cel mai bine, viața lui...

— Tot ce am ştiut v-am spus, tovarăşe căpitan ! Nu cred că vă mai pot fi de folos cu ceva...

Am lăsat-o să plece, păstrîndu-mi convingerea că mai îmi este datoare cu unele detalii. Nu se cuvenea să forțez nota. Atît a vrut ea să-mi spună despre fostul ei soț. Cum să aflu ceea ce mi-a ascuns ? Dar, între ceea ce vrem şi ceea ce reuşim, întotdeauna este un decalaj. Nu vedeam încă nici o soluție. M-am mărginit doar la unele investigații prin vecini. Ceva, ceva am reuşit eu să aflu. M-a ajutat chiar o vecină a soților Olteanu. O femeie în vîrstă, un pic rea de gură, cu înfățişarea tipică a nevestelor de birtaşi din filmele neorealiste. Încolo, cumsecade.

Cînd am ajuns să discutăm despre soția doctorului Olteanu, a clătinat din cap, cu reproş.

— Adică, n-o ştiu eu pe madam Olteanu ? Păi, stă două case mai încolo. Altminteri femeie curățică. Pantofi, pantofi, rochie mereu alta, maşină, maşină...

— Care maşină ? Doctorul Olteanu nu avea maşină !

— Dumnealui, nu, săracu'. Avea altcineva, care o aştepta „à coté", vezi dumneata...

În clipa aceea, întreaga destăinuire a Ioanei Olteanu am privit-o dintr-un alt unghi. Ce poate fi mai demn de luat în seamă decît un prieten al soției unui om asasinat ? Am încercat să aflu cît mai multe amănunte :

— Vă amintiți cum arăta maşina ?

— Foarte frumoasă ! Albastră !

— Ştiți, cumva... Adică de unde să vă pricepeți dumneavoastră...

— La ce ?

— La maşini. Am vrut să vă întreb dacă aveți cumva idee ce marcă era maşina ?

— Ba ştiu. Jenică, bărbată-miu, zicea cîteodată : „Ia uite-o pe madam Olteanu, iar a întins-o cu afacerea Skoda".

— Era deci o Skoda !

— Sigur că da.

— Nu ați reținut, cumva, numărul ei...

— Dracu' s-a uitat la număr ? !... Da', ia stai... Nu vrei să te servesc cu o dulceață de coacăze ?...

— Nu, mulțumesc. De altfel, trebuie să plec.

— Să fi ştiut eu că vă interesează maşina !... Şi nu-i nici Jenică acasă. Îmi amintesc că mi-a spus odată : „Uite, Tinco, ce de cinciuri are ăla la numărul maşinii. Parcă-i carnetu' de note al lui fii-tu !"

Datorită glumei lui Jenică, locotenentul Ovidiu, ajutorul meu, a reuşit să identifice, destul de repede, automobilul în cauză. Era vorba despre Skoda cu nr. 25.515 — Bucureşti, aparţinînd lui Felix Precup, de profesiune medic. Mai mult, în dosarul său era consemnată şi o contravenţie proaspătă.

Mi s-a părut oportună o nouă întrevedere cu Ioana Olteanu şi i-am dat telefon acasă, s-o invit. Auzindu-mi vocea, s-a arătat nedumerită. Ba chiar neplăcut impresionată. Mi-a promis că vine imediat şi am citit în vocea ei o notă de nelinişte.

Îmi amintesc că aşteptînd-o, Alina, o colegă de la „evidenţă", m-a servit cu un măr grozav de mare, de roşu şi de dulce. Sau, poate, aşa mi s-a părut mie, fiindu-mi oferit de ea.

Ioana Olteanu a sosit mai repede decît am crezut. Graba asta însemna şi curiozitate, pentru cele ce aveam să-i spun. Ajungînd să discutăm despre doctorul Precup, a simţit că eu ştiu unele lucruri. Asta am şi vrut. Mai sinceră, de data aceasta, mi-a povestit o discuţie care a avut loc între ea şi Precup, cu trei zile înainte de moartea doctorului Olteanu. Am ascultat-o cu atenţie şi, după spusele ei, discuţia s-a desfăşurat cam astfel :

— Ioana, sincer vorbind, te suspectez că rosteşti cu prea multă uşurinţă cuvîntul „divorţ".

— A devenit un imperativ, Felix. Şi nu este o părere, este o certitudine.

— De cîţi ani ne cunoaştem noi, Ioana ?

— Ai nevoie de amintiri ?

— Să-ți spun eu de cînd ne cunoşteam : de pe vremea cînd actualei doamne Olteanu i se spunea „aia mică, dintr-a opta".

— Nu ştiu unde vrei să ajungi, dar retrospectivele romantice sunt partea ta slabă.

— Întotdeauna noi am fost foarte buni prieteni... Numai prieteni. Nu-i aşa, Ioana ?...

— Suntem !

— Se cuvine, deci, să mă investeşti cu un minimum de încredere. Pretind asta !

— Ce vrei să fac ?

— Nu te grăbi să divorțezi. Am credința că fără tine, Gabriel ar fi... nu ştiu ce... ceva fără majusculă, în orice caz...

— Mă obligi la confidențe dezagreabile !

— Omul ăsta munceşte mult. E toată ziua în clinică. Personal îi sunt îndatorat, mă ajută cît poate, îl pasionează cercetările mele, e numai suflet...

— Te-a rugat să-mi spui toate astea ?.,.

— Nu, dar a simțit că se întîmplă ceva cu tine. M-a rugat să mă ocup, din cînd în cînd, de timpul tău. El ştie bine cît e de dreaptă şi albă prietenia noastră...

— Se poartă bizar,

— Nu te poți purta în fiecare zi ca un îndrăgostit. Oamenii mai şi obosesc...

— La el au obosit sentimentele !

— Eşti nedreaptă !

— Felix !... De fapt nu-ți spun un secret teribil... Nici eu nu-l mai iubesc pe Gabriel. În mine nu mai există decît sentimentul datoriei...

— Vorbeşti într-un fel foarte curios. Nu cumva cu vorbe de împrumut ?

— Nu, nici o grijă. Pricep insinuarea... Felix, tu eşti un om tare bun, un prieten admirabil, dar să nu mai primeşti niciodată funcții de ambasador. Eu cu Gabriel suntem, demult, doi străini. Ne vom despărți cu orice preț, Felix...

— Iartă-mă, dar ați înnebunit amîndoi !

— Un diagnostic cam prea vag pentru un medic atît de strălucit... Şi, ce-ai vrea să-mi propui ?

— Să te gîndeşti bine !

— Ce ştii tu despre Gabriel ?

— Că este un om !

— Un om !... Un om !... Ce fel de om ?...

— ?...

— Odată, poate va fi, cu adevărat, nevoie să mă ajuți.

— Fireşte, în orice împrejurare, Ioana !...

După toate acestea, interogarea doctorului Precup se impunea de la sine. Mă încerca o senzație, mai întîi nelămurită, apoi din ce în ce mai precisă, că adevărul înaintează, se adună, înspre punctul de centru, şi în centru mă aflam eu. Înainta încet, dar cu lumină, ca flacăra unei lumînări aprinse, deodată, la ambele capete.

Am socotit că este mai bine să mă duc la spital. A trebuit să aştept o jumătate de ceas, pînă cînd a ieşit doctorul Precup dintr-o şedință. Pentru starea

de spirit în care mă aflam, timpul trecea greu. Am măsurat coridorul, de la un capăt la celălalt, am numărat dalele negre din pardoseală, apoi pe cele albe ; am citit, de două ori, un articol de la panoul de popularizare, despre profilaxia bolilor de piele. Afară era soare şi razele intrate prin ferestre desenau zone de lumină. M-am apropiat de o fereastră şi am privit, minute în şir, un îngrijitor care spăla, cu furtunul, bustul de bronz al lui Lavoisier. Lucra cîntînd şi cuvintele cîntecului răzbăteau pînă la mine :

„Lele, ce dragoste avem,
Numai din ochi ne vedem...”

Gazonul aleilor din curte împrumutaseră culorile toamnei.

După un timp, am auzit deschizîndu-se o uşă şi s-a năpustit, pe coridor, o trîmbă de fum de ţigară. O dată cu fumul au ieşit şi o mulţime de oameni în halate albe. L-am întrebat pe unul dintre ei despre doctorul Precup şi mi-a arătat un bărbat înalt, surprinzător de tînăr, cu părul tuns scurt, ca al unui recrut. Era unul dintre oamenii la care vîrsta nu se cunoaşte niciodată. Fără halatul de medic l-ai fi crezut, mai degrabă, sportiv.

Stătea de vorbă cu cineva. Am aşteptat pînă ce a rămas singur şi m-am prezentat. A primit posac vizita mea, explicîndu-mi că se grăbeşte să ajungă la un sanatoriu din apropierea Bucureştiului.

Astfel, discuția noastră a avut loc, pe drum, în maşină. O Skodă albastră.

La bord, pe rama parbrizului, cineva uitase o garoafă albă, care îmbătrînise. Tăcerea începea să ne stînjenească. Ne oprisem la un stop, pe unde traversa o coloană nesfîrşită de copii, zoriți de o educatoare tînără şi foarte drăguță. Ieşeau de la muzeul din parcul de peste drum. Mi-am propus să încep discuția imediat ce vom trece de stop. În fața noastră se întindea autostrada ce duce spre aeroport. Dar a început, primul, doctorul Precup :

— Vroiați să mă întrebați ceva...

— Da... Îmi pare rău, însă, că am nimerit o zi în care sunteți foarte ocupat...

— În fiecare zi sunt foarte ocupat !

— Din fericire, prima întrebare pe care vreau să v-o pun nu se referă la o zi. Se referă la o noapte...

— O noapte ? Nu înțeleg...

— Veți înțelege imediat. Vroiam să vă întreb unde ați fost noaptea de 6 spre 7, luna aceasta.

— Habar n-am... Poate credeți că țin un jurnal intim ?...

— Faceți, vă rog, un efort să vă amintiți...

Fruntea doctorului se încreți. Nu puteam şti dacă se gîndeşte, sau este numai preocupat să depăşească un şir de motociclete care mergeau în fața noastră. După ce le-a depăşit şi s-a înscris pe sensul normal de mers, Precup îmi răspunse, nesigur :

— Cred că am fost la Cîmpulung, cu maşina...

— Credeți !

— Sunt sigur... Am fost la nişte prieteni !

— La ce oră aţi plecat ?

— Pe la cinci, cinci şi ceva... după-amiază...

— Şi la ce oră v-aţi înapoiat ?

— Dimineaţa, la prima oră. N-am rămas la Cîmpulung. Prietenii mei nu ştiau că trebuie să sosesc şi plecaseră la o nuntă.

— După cîte înţeleg, nu poate confirma nimeni că aţi fost la Cîmpulung ?

— Ştiu eu ? !... N-am văzut pe nimeni !

— Deci, n-aţi vorbit cu nimeni ?

— N-am ştiut că voi avea nevoie de un alibi...

— În noaptea de 6 spre 7 a fost otrăvit doctorul Olteanu !

— Cam hazardată presupunere. Maică-sa are o idee fixă...

— De ce nu vreţi să stabilim ce aţi făcut în noaptea de 6 ?

— Dacă aş fi ştiut ce se întîmplă, opream un miliţian şi mă fotografiam cu el...

Răspunsul mi s-a părut obraznic şi mă hotărîi să-i fac prima surpriză :

— Fără să se fotografieze cu dumneavoastră un miliţian v-a lăsat, totuşi, o amintire.

— Mie ?

— Da. Un proces verbal de contravenţie, încheiat la orele 21. Dar nu la Cîmpulung, ci în Bucureşti...

Siguranţa de pînă atunci i se topi. Ţintisem bine, deşi el a încercat, încă, să pozeze.

— Pe data de 6 ? ! se miră, şovăind. Nu cred că pe 6 am avut contravenţia. Atunci am confundat : am fost la Cîmpulung pe 7 !

— Bine, să presupunem că aţi confundat zilele...

— E sigur...

— Vă pun o altă întrebare, la care vă rog să-mi răspundeţi mai... sincer : De ce v-aţi opus atît de energic la cererea mamei doctorului Olteanu de a se face autopsia cadavrului ?

— Opoziţie ?... Şi astăzi cred că ar fi fost de prisos. Sunt convins că ficatul lui era bolnav... Gabriel se ferea de medici şi...

— Şi pentru asta aţi încălcat regulamentele spitalului. Să recunoaştem că pare cam ciudat...

— Orice lucru poate părea ciudat cînd îl priveşti într-o anumită lumină. Cu idei preconcepute !... Aş dori să vă pun şi eu o întrebare...

— Poftiţi !

— Credeţi, într-adevăr, că moartea lui Gabriel s-a produs în condiţiuni suspecte ? Vreau să spun : credeţi că a fost otrăvit ?

— Dumneavoastră, ca medic, aţi fi fost cel mai în măsură să ştiţi acest lucru. Da, a fost otrăvit !

Am simţit că afirmaţia mea categorică l-a înspăimîntat. Mă privea cu ochi tulburaţi, pleoapele băteau repede, trădîndu-i nervozitatea. Realizase acuzaţia grea pe care o ascundeau cuvintele mele.

— Vedeţi... Eu nu am de ce să... Sau mai bine zis, v-am ascuns adevărul, dar din alte motive, încercaţi să mă înţelegeţi... De fapt trebuie să vă

spun... În seara zilei de 6 am fost cu Ioana Olteanu, soția lui Gabriel...

A fost rîndul meu să rămîn surprins şi am făcut un efort deosebit ca să întreb cît mai indiferent :

— Puteți să-mi spuneți unde ?

— Cu maşina... Fără țintă... Suntem prieteni şi... nu asta am vrut să tăinuiesc... Nu faptul că m-am întîlnit cu ea... Ne leagă o prietenie curată, demnă. Nu, n-am de ce să mă ruşinez. Gabriel ştia... Eu n-am nimic de ascuns... N-am spus din prima clipă pentru că... Vedeți... Discuția din seara aceea, cu Ioana, m-a şocat îngrozitor. Nici acum nu cred că este cu putință...

— Continuați, vă ascult...

— Discuția asta nu pot s-o povestesc. Se aduce o acuzație... O insultă memoriei unui om, poate nevinovat... Eu nu pot să spun nimic. Dacă Ioana vrea să repete ce a discutat cu mine, o priveşte...

Or era sincer emoționat, or juca excelent teatru, ca să nu-mi spună nimic. Maşina mergea, acum pe un drum lateral şi, în zare, se ivise, dintre brazi, clădirea înaltă a sanatoriului. După cîteva sute de metri ne-am oprit. Precup mă privea întrebător. Ne-am despărțit şi eu am pornit, pe jos, spre şoseaua principală, urmînd să mă întorc la Bucureşti cu o maşină de ocazie. În legătură cu Precup îmi făurisem o ipoteză. O bănuise de crimă pe Ioana Olteanu şi se grăbise să-l îngroape, cît mai repede, pe Gabriel ? A crezut c-o poate salva astfel ?... Complicitate la crimă ?...

ŞEDINȚA DE SPIRITISM

A trecut numai o zi de la discuția mea cu doctorul Precup şi m-am pomenit cu un telefon de la mama doctorului Olteanu. Uitase să-mi spună ceva. În noaptea de 6 spre 7, fiul ei fusese chemat de o pacientă. Deşi era foarte tîrziu, el s-a îmbrăcat şi s-a dus imediat la ea. I s-a părut curios deoarece, de regulă, Gabriel refuza astfel de vizite. Mama bănuia că a fost vorba de o cunoştință.

O asemenea vizită nocturnă era importantă, tocmai prin faptul că a avut loc noaptea cînd a fost otrăvit Gabriel Olteanu.

Acum, cînd povestesc, identificarea persoanei pe care a vizitat-o doctorul Olteanu nu mi se mai pare un act de vitejie. Atunci a însemnat : căutări, consum de nervi, timp... Am făcut investigații în toate stațiile de taximetre din apropierea locuinței doctorului. Presupuneam că n-a mers pe jos şi am avut dreptate. Pînă la urmă am găsit şoferul care l-a condus la destinație. Aşa am făcut cunoştință cu un alt personaj al dosarului meu de anchetă : Adina Constantiniu.

O femeie ca ea este greu de descris. Potrivit de înaltă şi construită armonios, avea o deosebită grație a mişcărilor. Părul adunat în coc lăsa multe fire pe delături, să filtreze lumina. Fața mică, doar un pic alungită, cu bărbia cît o nucă şi buze aproape subțiri. Dinții mărunți păreau gata să

muşte, sau să se ofere privirii, ca o podoabă frumoasă. Ochii trăiau o viaţă proprie, independentă. Se citeau în ei treceri bruşte de la o dispoziţie la alta, de la gînduri bune la rele. Spuneam că o femeie ca ea e greu de descris, fiindcă trăsăturile feţei i se modificau în funcţie de dispoziţia în care se afla. În general, o femeie frumoasă.

M-a primit, scuzîndu-se pentru dezordinea din apartament, cu un aer suferind.

— Nu mă simt bine de cîteva zile şi toată casa arată... nepotrivit pentru o vizită... Vă rog să mă scuzaţi...

De la una, la alta, discuţia s-a îndreptat către lucrurile care mă interesau pe mine.

— În seara aceea — şi-a amintit Adina Constantiniu — am avut patru invitaţi : familia Vameşu şi unchiul meu, Iorgu Tonigaru, cu soţia... Am stat de vorbă, cum se întîmplă în ocazii din astea... Mai curioasă mi s-a părut o glumă, o farsă, nici nu ştiu cum să-i zic... Pe la ora zece a sunat cineva la uşă. Cînd am deschis, nimeni ! După un timp a mai sunat odată şi am găsit la uşă un carton cu prăjituri. Cine le-a lăsat, nu ştiu...

— Nici nu bănuiţi ?

— Nu !

— Bine, povestiţi mai departe...

— Am servit prăjiturile musafirilor mei... Şi, pe urmă... ne-am dus la un restaurant...

— Aţi mîncat toţi cinci din prăjituri ?

— Da !... La restaurant, la sfîrşitul serii, ne-am simţit cu toţii foarte rău...

— Aţi servit ceva care părea vechi ?

— Nu-mi dau seama. Atîta ştiu că, ajunsă acasă, abia am mai avut putere să-l chem pe doctorul Olteanu...

— De ce tocmai pe el ?

— Îl cunoşteam mai de mult. Mă tratase în urmă cu doi ani, de pleurezie.

— La ce oră a plecat doctorul Olteanu de la dumneavoastră ?

— În jurul orei 4. Spunea că trece pe acasă numai să se schimbe şi se duce direct la clinică...

Nu mai aveam ce s-o întreb pe Adina Constantiniu, cel puţin deocamdată. Ne-am luat rămas bun, dar, la plecarea din locuinţa ei, am arătat cîteva fotografii portarului de bloc. Acesta l-a recunoscut pe doctorul Olteanu, fără ezitări, şi mi-a spus că o vizita în mod obişnuit „pe doamna ceea frumoasă, de la etajul patru...”

— Va să zică... (A început să mă înfurie cuvîntul ăsta, îmi propusesem să-l evit. Gata ! Fără „va să zică”.), Olteanu întreţinea unele relaţii cu Adina Constantiniu. Poate chiar el a trimis prăjiturile. Dar de ce aşa de misterios ?

După cele aflate de la Adina Constantiniu am trecut pe lista mea de audieri nume noi. Am început cu Iorgu Tonigaru. Acesta era un om care nu ştia să păstreze taine. Cînd a început să vorbească, n-am ştiut cum să-l mai opresc.

— Era ziua nepoată-mi. Adina este nepoata mea. Dar poate crezi că ne-am distrat ?... Ţi-ai găsit ! Păcat de flori ! 8 lei firul, pentru cine întreabă, 5 lei

pentru cine cumpără. M-am scuturat de 25 de lei, başca la local. Nu riscam eu, dar ziceam că Adina o să mă împrumute cu ceva bani... Apropo, că veni vorba : Ce pot să pățesc eu, pentru o imputație care...

— Lăsați imputația acum... Povestiți-mi ce a fost în noaptea de 6...

— Ce să fie ?... Nu tu şpriț, nu tu nimic. În schimb, deşteptul ăla de Vameşu, cică să facem spiritism... Nu ştiu de unde cunoştea el un călugăr, mort de vreo trei sute de ani. Visarion, Chisarion, mă rog, aşa ceva. Şi cînd mi ți l-a chemat odată, şi ăla a răspuns, am simțit că-mi cade părul, de groază. Cuvioase-n sus, Cuvioase-n jos, pînă prezise că unul care calcă în casa Adinei o să dea ortu' popii...

— A zis călugărul asta ?

— N-a zis, că ăla nu vorbeşte. Ăla bate ! N-ai făcut încă chestii de-astea spiritiste ?...

— Nu, n-am avut prilejul.

— Păi, vino, dom'le, odată, să-ți facă Vameşu o demonstrație ce n-a văzut Parisul !

— Am să vin negreşit !... Şi mai departe ce a fost ?

— Mai departe... Aha ! A sunat anonimu'.

— Ce anonim ?

— Păi nu ştiu, că n-a semnat pe cartonul de prăjituri... Nişte prăjituri o splendoare. Şi proaspete, şi reci, dom'le ! Nu ca micii de la restaurant, care erau să ne prăpădească...

— Cîte prăjituri au fost ?

— Şase !... Am mîncat cinci...
— Va să zică, una a rămas !
— Da, dom'le. Una a rămas...

Am mai tăifăsuit cu Iorgu Tonigaru, încă vreo două ceasuri. Mă interesa cum şi ce a fost cu şedinţa de spiritism.

În aceeaşi zi am revăzut-o şi pe Adina Constantiniu. Mă gîndeam că, poate, a şasea prăjitură a fost cauza morţii doctorului Olteanu. Am întrebat-o dacă l-a servit şi pe el cu o prăjitură şi Adina mi-a confirmat. Vizibil jenată, mi-a povestit şi despre şedinţa de spiritism. Punînd cap la cap relatările ei cu ale lui Iorgu Tonigaru, iată ce am aflat...

Încăperea era cufundată în întuneric. Pendula a bătut stins şi printr-o crăpătură a oblonului se strecura o singură rază, subţire, de lumină. Cei cinci oameni adunaţi în jurul mesei păreau umbre bizare. Se aşternuse o tăcere încordată, pe care, la un moment dat, o împrăştie vocea răguşită a avocatului Emil Vameşu :

— Călugăre Chesarion ! În seara asta chemăm pentru a treia oară spiritul tău. Dacă ai făcut lunga călătorie pînă în lumea noastră şi eşti aici, de faţă, răspunde printr-o bătaie...

Tăcerea a devenit din nou stăpînă. Nu se auzea decît respiraţia, din ce în ce mai iute, a celor din jurul mesei. Două bătăi înfundate, venite parcă din adîncuri, confirmară prezenţa spiritului. Se auziră murmure de emoţie, amestecată cu spaimă. Madam Lucica Tonigaru, soţia lui Iorgu s-a foit pe scaun,

mirîndu-se cu voce tare : A bătut de două ori ! O mai fi venit cu cineva...

Avocatul interveni cu un sîsîit lung, ca de gînsac izgonit cu bățul, apoi continuă să oficieze :

— Cuvioase, cu bunătatea şi înțelepciunea ta fără de margini, spune-mi în seara asta dacă fratele meu, mort acu', în februarie, a ajuns în lumea voastră, a celor prea fericiți ?... Răspunde, rogu-te, cu o bătaie pentru „da", sau trei pentru „nu"...

S-a auzit, în chip de răspuns, o singură bătaie şi Gina Vameşu, soția avocatului, rosti cu dulce încîntare :

— Ei, bravo ! E în rai ! Merita !... A fost un băiat tare bun !...

I-a micşorat bucuria tot madam Tonigaru, care după un acces de tuse tabagică a ținut să adauge :

— Cred şi eu, la cît v-a lăsat moştenire...

— Şi ?... Ce-ți pasă dumitale ?...

— Tăcere, vă rog, tăcere ! se enervă avocatul. Discutăm între noi, sau cu Prea Sfîntul ?... Îl voi întreba acum şi despre Felicia, nevasta fratelui meu... Cuvioase spirite, te rog să-mi spui dacă soția bunului meu frate e tot în rai ?

Spiritul răspunse prin trei bătăi şi Lucia Tonigaru scăpă un „aş". Gina a ținstuit lung din buze, impresionată de soarta pe care a avut-o cumnată-sa.

— Tocmai ea care făcea pe sfînta, mai ținu să spună madam Tonigaru.

— Măcar moartă iart-o şi dumneata !

Se amestecă în discuție Iorgu Tonigaru, dar cu alt gînd :

— Emilică, frate, întreabă-l pe Cuviosu şi despre casa noastră de la Rîmnic...

Glasul avocatului se înălță cucernic :

— Te mai întreabă, Prea Sfinte, Lucia şi Iorgu Tonigaru, dacă e bine şi cu folos să vîndă casa părintească de la Rîmnic ?

Pentru că răspunsul spiritului fu afirmativ, madam Lucica se înfurie de-a binelea :

— Ei, na, c-am să mă iau după el ! Să rămîn la bătrînețe pe drumuri. Unde să ne stabilim cînd l-o pensiona pe Iorgu ?...

Cîteva bătăi precipitate o siliră să-şi curme vorba. Iorgu o mustră cu blîndețe :

— Taci, femeie ! Te iei în gură şi cu Prea Sfîntul ?...

Vameşu, intermediarul între cer şi pămînt, se răsti la ei :

— Zău, fraților, nu mai vorbiți atîta ! Tăceți ! Vă rog, vă implor !... Cuviosul nu stă mult. Îl simt, îl simt că vrea să plece. Nimic nu-l mai leagă de lumea noastră de țărînă. După această explicație, continuă cu glasul schimbat : Atotştiutorule, înainte de a te întoarce printre marile umbre, spune-ne dacă vreunul din cei ce calcă pragul acestei case este pîndit, cumva, de coasa nemiloasă a morții ?...

Prea Sfîntul, categoric ca şi pînă atunci, nu ținu seama de sensibilitățile celor de față şi bătu o

singură dată, aruncîndu-i pe toți în brațele disperării.

— Cine ? Cine anume ?... Răspunde ! Răspunde, Cuvioase, răspunde ! îl rugă Vameşu cu glas tremurat.

Dar spiritul plecase, semănînd o groaznică confuzie. Pendula bătu solemn şi gazda propuse să se aprindă lumina, arătîndu-şi nemulțumirea că tocmai în ziua aniversării naşterii sale s-a ales cu o distracție atît de lugubră...

După ce i-am cunoscut pe Gina şi Emil Vameşu (cu Vameşu am avut de furcă), mi-am dat seama că fac parte dintre oamenii care, fie că te cunosc, fie că nu, au întotdeauna să-ți spună o mulțime de lucruri, să te facă părtaş la întîmplări de familie, să-ți istorisească amintiri ale lor, sau ale altora. Ei sunt veşnic bine informați, atît despre prețul mănuşilor la Romarta, cît şi despre intoxicarea celor cincizeci de sirieni cu carne de cămilă. Numai în fața soțului ei Gina vorbea mai puțin, conştientă că îi este inferioară. De altfel, chiar dacă ar fi încercat să vorbească i-ar fi fost aproape imposibil. Emil Vameşu era de o vervă debordantă.

Gina Vameşu, o femeie destul de trecută, se încăpățîna să facă totul pentru a-şi păstra încă urmele tinereții. Din cauza excesului de farduri, obrazul ei arăta ca un perete ce refuză tencuiala, cojindu-se.

Genul clasic al femeii-jandarm era perfect reprezentat de Lucica Tonigaru. De cînd am cunoscut-o

nu-mi pot imagina că o femeie-jandarm poate arăta altfel. Mîinile ei, neobişnuit de mari, îţi dădeau senzaţia că dintr-o singură palmă te despică. La portretul ei au mai rămas de adăugat vocea hîrîită şi tusea tabagică.

Iorgu, tovarăşul ei de viaţă, era la fel de voinic, dar cu o înfăţişare mult mai blajină. Părea coborît dintr-un tablou de Brueghel. Încă înainte să se aprindă lumina, adormise cu mîinile împreunate deasupra pîntecului rotofei. În somn îi creşteau şi îi descreşteau, o dată cu răsuflarea, guşile roşii şi gelatinoase. Păstra în coltul gurii un zîmbet abia perceptibil, desigur o dovadă a satisfacţiei pricinuite de prevestirile călugărului Chesarion.

Pe Iorgu l-a trezit nevastă-sa, îmbrîncindu-l. Vroind să dea impresia că nu dormise, el întrebă surîzător :

— Şi masa chiar n-are nici un cui ?

— Iorgule, eşti de o ignoranţă încîntătoare. Cu cui nu merge, băiatule, îi explică Vameşu îngăduitor.

— Nu vin spiritele ?

— Poate că vin, dar tac.

— Ce vrei, dom'le ? Făpturi de fum ! Da' îmi place. Cînd mai tragem o şedinţă ?

Cu o mutră care anunţa cel puţin sfîrşitul lumii, Gina le spuse că şedinţa nu se poate repeta mai devreme de două săptămîni.

— Dacă aţi şti cît îl consumă pe Emil. Nu doarme noaptea... Pauvre Emil !

— De ajuns, de ajuns, copii ! le ceru Adina. E ziua mea, vreau să petrecem. Să fie lume, muzică, să se întîmple minuni...

— Bernard Shaw spunea că o minune este o întîmplare din care se naşte credinţa, încercă Vameşu să-şi etaleze erudiţia.

— Las-o baltă, dom'le ! Mi-e foame ! Haidem la un local, pe aici, prin preajmă, i-o tăie Iorgu.

Lucica îl susţinu şi cînd Adina le atrase atenţia că nu e îmbrăcată ea o zori să-şi schimbe rochia, menţionînd că are o poftă teribilă să danseze.

— Cu mine, mamă ? făcu Iorgu, cuprins de o sinceră îngrijorare.

Adina promise că va fi gata într-o clipă şi trecu în camera de baie. Invitaţii auziră, imediat, curgînd robinetul. În lipsa ei, Iorgu se interesă ce i-a venit lui Vameşu să pună întrebarea cu „coasa nemiloasă a morţii". Acesta îi dădu o explicaţie lungă şi încîlcită din care Iorgu a înţeles numai că e bine ca omul să ştie ce-l aşteaptă. Să poţi şti ce ţi se întîmplă mîine, iată un lucru extraordinar ! Şi el, Vameşu, îţi putea procura ştiri viitoare.

Zgomotul strident al soneriei puse capăt discuţiei. Cum nu se cuvenea să deschidă decît gazda, Lucica strigă :

— Adina, sună cineva !... Mă auzi, Adina ?

— Te aud, tanti. Ce s-a întîmplat ? întrebă Adina apărînd în uşa băii, pieptănîndu-se.

— Sună cineva !

— La ora asta ?... Cine o fi ?... Mă duc să văd !...

Se uită îndelung pe palier, dar nu văzu pe nimeni. Probabil că fusese doar o părere.

— Nu e nimeni ! Vi s-a părut.

— Ce ni s-a părut ? Am auzit cu toții, o asigură Iorgu.

— E cineva pe scară ? strigă Adina din uşă. Nu e nimeni !...

Intră iar în baie, promițînd că într-o clipă va fi gata. Musafirii nici n-apucară să reia conversația şi se auzi din nou clopoțelul soneriei. Emil ciocăni în uşa băii.

— Coniță Adina, iar sună !...

— Vin imediat !

Adina traversă încăperea, cu o mină plictisită, ba chiar uşor enervată. Fu auzită bodogănind în uşă :

— Asta-i culmea ! Cine naiba se joacă ?... Iar nu e nimeni !

Se apropie şi Iorgu.

— Care eşti acolo ?... Apoi, exclamă uimit. Ete-te ! Un pachet ! Tu nu vezi ? În fața uşii e un pachet. Ce-o fi înăuntru ?...

— Ştiu eu ?

Într-adevăr, în fața uşii, jos, era un pachet. Cineva îl lăsase acolo şi plecase înainte să i se deschidă.

— Tiii, ce prăjituri grozave ! făcu Iorgu, după ce desfăcu pachetul.

— Nu înțeleg nimic. Cine putea să le trimită ? se întrebă gazda.

Închiseră uşa şi Iorgu anunță tuturor vestea, solemn şi statuar ca un majordom :

— Doamnelor şi domnilor, un anonim a trimis Adinei acest minunat carton de prăjituri...

Gina murea de curiozitate.

— Să vedem şi noi !

Continuînd să se mire, Adina îşi dădu cuvîntul de onoare că nu poate ghici, cu nici un chip, cine a trimis prăjiturile. Bineînțeles că nimeni n-a crezut-o.

— Or fi de la călugărul Chesarion ! trînti Iorgu.

Toți izbucniră în rîs. În sfîrşit, Iorgu făcuse o glumă pentru care nevastă-sa îl privi cu recunoştință. Adina luă cartonul de prăjituri şi se opri în fața fiecărui invitat, oferind. Rămase o singură prăjitură pe care Iorgu o propuse... anonimului.

— Poate că vine, pînă la urmă...

Adina îl privi mustrător. O deranja că nu este crezută, dar nu zise nimic. S-a rujat, foarte meticulos, în oglinda toaletei şi îmbrăcîndu-se cu toții au pornit la restaurant.

Se făcuse tîrziu. La blocuri se stinseseră mai toate luminile. Cartierul adormea la fel în fiecare seară. Şi paznicul locului de parcare a automobilelor căsca la fel ca în fiecare seară.

Firma luminoasă, din apropierea hotelului „Lido", avea aceleaşi litere stinse, cu toate că era pusă acolo să indice... numărul de telefon unde puteai să reclami deranjamentele electrice.

În Piața Romană se scoteau şinele de tramvai. Aparatele de sudură aruncau fulgere albastre. Flama scurtă, repetată, lumina o fereastră a blocului din colț. De cîteva zile încoace, cam la

aceeaşi oră, o mamă îşi legăna copilul la fereastră, arătîndu-i parcă întunericul de afară, să-l sperie.

Veselul grup al cunoştinţelor noastre a poposit la restaurantul „Ambasador". S-au aşezat în jurul mesei, exuberanţi şi gălăgioşi sfidînd, parcă, prevestirea sumbră a călugărului Chesarion.

Ca să umple timpul, pînă aveau să sosească cele comandate, Iorgu a început să bată cîmpii. Avea el o idee fixă, că pe front s-a purtat ca un erou, a luat sute de nemţi prizonieri, a distrus tunuri, tancuri, avanposturi şi trupe inamice de desant. Cuvîntul „desant", a cărui rezonanţă îi plăcea nespus, îl rostea plimbîndu-l prin cerul gurii ca pe un bob de strugure tămîios.

Într-o pauză a povestirii, Iorgu a închis ochii, parcă pe urma cumplitelor amintiri din război. Şi... cu ochii închişi a rămas, adormind, pur şi simplu, la masă.

În realitate el nu fusese, nici o zi, pe front, dar povestea foarte frumos.

Înghiontit de tovarăşa lui de viaţă, se trezi, zîmbind serafic. Reuşise să-şi deschidă complet numai un singur ochi. Pleoapa celuilalt se zbătea anevoie, ca o aripă de pasăre ce moare pe nisip.

O dată cu mîncărurile şi băuturile consumate, atmosfera s-a înviorat, glumele zburau dintr-o parte, într-alta, prietenii călugărului Chesarion petreceau.

Spre sfîrşitul serii, cea care le-a stricat buna dispoziţie a fost Lucica. Din senin, a început să se vaite că se simte rău. Apoi s-au plîns şi ceilalţi,

fiecare avînd aceleaşi simptome : moleşeală, dureri, din ce în ce mai ascuţite, în abdomen, ameţeli.

— Eu cred că numai vinul ne-a făcut figura, îşi dădu Vameşu cu părerea. Îl amestecă cu tot felul de chimicale şi uite ce iese... Parcă am un elicopter în cap...

Din pricina durerilor, Adina îşi muşca buzele.

— Să mergem, dragă. Fata asta se simte rău de tot, dădu semnalul de plecare nevasta lui Iorgu, care îşi mai revenise.

— Mîine să ne telefonezi, Adina, zise Gina Vameşu, în clipa cînd şi-au luat la revedere.

S-au despărţit grăbiţi, ca nişte călători ce s-au cunoscut întîmplător şi, după un drum lung, ajunseră, în sfîrşit, la staţia terminus. Fiecare era dornic să ajungă cît mai repede acasă.

În timpul cercetărilor care au urmat, m-a emoţionat „marea" şi „sincera" prietenie care îi unea pe aceşti cinci oameni. Ca să vă faceţi o idee vă destăinui cîteva comentarii făcute de ei, imediat după petrecerea de la „Ambasador". Iorgu i-a spus bosumflat nevestei :

— Dracu' ne-a pus să ne ducem ? ! Am dat bani pe flori, am plătit şi masa şi acu' uite ce rău îmi e... Lucico mamă, fă-ţi pomană cu o lingură de bicarbonat, că-mi dau sufletul...

Avocatul Vameşu încerca să o liniştească pe consoarta lui :

— Stăpîneşte-te şi tu, Gina. Suferinţa e o stare intimă, discretă...

— Nu înţelegi că mă doare ?

— Răbdare şi trece. Ne-am luat după boul ăla de Iorgu să mîncăm şi mici.

— Ah ! Nu mai pot...

— Fă-ți un ceai de... de ceva...

Nici Adina n-a putut adormi. Cînd durerile au devenit insuportabile, a format numărul de telefon al doctorului. În mai puțin de o jumătate de oră, doctorul Gabriel Olteanu se prezentă la locuința ei.

Portretul lui s-ar putea rezuma la cîteva cuvinte : un tip pedant, foarte simpatic, manierat. Prietenii zîmbeau spunîndu-şi că el e gata să susțină ideile altora, mai elocvent decît pe cele proprii. Promitea cu amabilitate orice serviciu, te îndatora şi, de manierat ce era, nu te-ar fi contrazis nici în fața afirmației că ai zburat în Cosmos înaintea lui Gagarin.

Se aşeză la căpătîiul Adinei, cu grijă pentru dunga pantalonilor, şi îi controlă pulsul. Cu cealaltă mînă îi acoperi fruntea, încercînd să simtă dacă are febră.

— O intoxicație. O formă uşoară, se pronunță în cele din urmă. Să sperăm că nu se vor ivi complicații... Poftim, ți-am pregătit ceva de băut...

— Ah ! Ce gust imposibil are. Ce mi-ai dat aici ?

— Ceva folositor, în orice caz. Ai să te liniştești şi sper să adormi.

— Şi tu pari tare obosit.

— Chiar sunt !

— Să te servesc cu ceva...

— Nu vreau nimic !

— Uite, am acolo o prăjitură cu cremă. Ştiu că îți plac...

— Mulțumesc !

— Te rog, ia...

— Mmmm ! E foarte bună...

Doctorul Olteanu a plecat în jurul orei 4 dimineața şi peste noapte criza Adinei s-a repetat mult mai puternic. După ora şapte şi jumătate l-a sunat la clinică.

— Vă rog, cu doctorul Olteanu...

Persoana de la celălalt capăt al firului a ezitat să răspundă.

— Sunteți o rudă ?

— Nu, o cunoştință, o pacientă...

— N-o să puteți vorbi cu doctorul Olteanu !

— Cînd să revin ?

Răspunsul a întîrziat cîteva secunde :

— Doctorul Olteanu a murit !

În seara petrecerii de la restaurant, s-a mai petrecut un fapt, care venea să încurce şi mai mult firele cercetărilor mele. La farmacia nr. 64, situată la o margine a oraşului, s-a prezentat un individ care a cerut să i se execute o rețetă. (Semnalmentele lui mi-au fost relatate vag : statură potrivită, între două vîrste, destul de bine îmbrăcat.)

Deşi rețeta era prevăzută cu antetul unei mari clinici şi cu timbru sec, totuşi farmacista de serviciu a observat că ceva nu este în regulă. Atunci cînd n-ai mult de lucru, cînd timpul trece greu, te bucuri dacă vine un om la tine, să schimbi o vorbă,

două. Întîrzii intenționat asupra rezolvării unor treburi, de care în mod obişnuit te ocupi maşinal.

Calculînd fără grabă costul medicamentelor, farmacista a observat că timbrul sec strivise hîrtia rețetei, în loc să se imprime egal. Un amănunt care nu ar fi stîrnit bănuielile nimănui. De data asta, farmacista a devenit bănuitoare şi a ridicat hîrtia în lumină, s-o privească mai atent. Pe clientul nocturn îl enervă scrupulozitatea ei.

— Ce tot suciți hîrtia asta, tovarăşă dragă ?... Parcă am fi la un ghişeu de schimbarea valutei...

— De ce vă impacientați ?

— Dacă mă țineți aici de zece minute ! Sunt un om bolnav ! Pentru trei fiole, puricați atîta rețeta aia.

— Eu nu pot să vă servesc...

— Dați-mi rețeta ! Încerc în altă parte !...

Îi smulse rețeta din mînă şi se îndreptă, bombănind, spre ieşire. Farmacista privi lung în urma lui.

Nu ştiam cum să leg, şi dacă se leagă, această întîmplare, cu dosarul meu. Mi se învălmăşeau în minte nenumărate întrebări : Oare prăjiturile au fost otrăvite ?... Cine să fi trimis cartonul cu prăjituri ?... Doctorul Precup ?... Imposibil ! Poate, Ioana Olteanu... De unde pînă unde ? Ştia ea despre existența Adinei Constantiniu ?... Sau, poate chiar unul dintre cei cinci invitați...

Am dat ordin să fie adus avocatul Emil Vameşu. După o oră, locotenentul Ovidiu mi-a raportat telefonic :

— Tovarăşe căpitan, avocatul Emil Vameşu a dispărut de la domiciliul său !...

FĂRĂ MASCĂ

Pe biroul meu se afla un ordin care aştepta să-l semnez :

„...Atenţiune toate posturile ! Luaţi măsuri să fie urmărit şi prins Vameşu Emil, fost avocat, cu domiciliul stabil în Bucureşti, str. Bartolomeu, nr. 87. Comunicăm semnalmentele..."

Am întrerupt lectura şi l-am întrebat pe Ovidiu, care era de faţă :

— Care e ocupaţia actuală a lui Vameşu ?

— Face pe chiromantul. Ghiceşte, prezice viitorul, organizează şedinţe de spiritism. Îl ajută şi nevastă-sa. Ea culege, de prin vecini, informaţiile pe care le serveşte el ca pe nişte mari preziceri.

— Asta mai lipsea din dosarul nostru !...

— De obicei, oamenii de teapa lui Vameşu nu ajung pînă la crimă.

— Cu atît mai curios este amestecul lui în asasinarea doctorului Olteanu...

Am rămas pe gînduri. Ovidiu mă privea bănuitor. Credea, poate, că ştiu ceva în plus faţă de el.

Îmi era drag Ovidiu şi îmi plăcea să lucrăm împreună. Preţuiam capacitatea lui rară de a alege esenţialul din zece mii de amănunte stufoase.

Ca înfățișare, nu se deosebea prin nimic de oamenii care trec pe stradă şi au aceeaşi vîrstă cu a lui. Mai scund decît mine, doar cu cîțiva centimetri (eu am un metru şi optzeci), însă mai bine legat, uita veşnic să se pieptene şi cînd îi vorbeai te asculta cu gura deschisă. Pricepea uşor şi filtra tot ce-i spuneai, surprinzător de repede.

Simpatia lui pentru mine s-a născut într-o zi de decembrie, cînd l-am ferit să devină victima unei glume proaste.

Să vă povestesc. Era căutat, pe atunci, în toată țara, un mare escroc. Arşavir, zis „Marchizul", despre care colegii mai vechi aflaseră, chipurile, că îşi va petrece noaptea de Anul nou la o cunoştință din cartierul Pantelimon. Ovidiu, boboc încă, s-a bătut cu pumnii în piept că îl va prinde el pe Arşavir şi îl va aduce legat ca pe o „mazetă". Se decisese să pîndească toată noaptea, cu mîna încleştată pe armă, în colțul străduței din Pantelimon, unde urma să sosească „Marchizul". Adevărul era, însă, că Arşavir fusese arestat cu o zi mai înainte, la miliția Iaşi şi se afla, deci, sub pază sigură. Gluma răutăcioasă l-ar fi făcut să-şi petreacă noaptea de revelion în stradă, aşteptînd degeaba. Inițiatorii glumei susțineau că vor să-i dea o „lecție", că prin exemplul lui să mai tempereze zelul „puştilor" veniți de curînd din şcoala de ofițeri, puşi, din primele zile, pe descoperiri formidabile. Întîi să învețe meseria ca lumea.

Ovidiu, ziceau ei, vrea să se ducă de-a gata la o arestare, după ce alţii au muncit să afle cuibul unde va poposi pasărea.

În dezacord cu aceste argumente, l-am sfătuit pe Ovidiu să-şi petreacă liniştit revelionul la Sinaia, împreună cu prietenii cărora le promisese că îi va însoţi. Şi el m-a ascultat.

Trecuse un an, Ovidiu lucra în serviciul meu şi continuam să ne înţelegem bine. De cele mai multe ori, chiar foarte bine.

...Discutam cu Ovidiu „dosarul Olteanu", cînd ne-a întrerupt soneria telefonului. Tovarăşii de la „Evenimente" ne comunicau o spargere săvîrşită la farmacia nr. 64. Eu şi Ovidiu am ajuns la faţa locului la cîteva minute după sosirea echipei de cercetare.

O spargere curioasă. Hoţii nu se atinseseră de bani şi nici de medicamentele scumpe. Furaseră numai fiole cu morfină. Judecînd după modul de operare, spargerea fusese săvîrşită de către un începător. A fost pus pe urme cîinele de serviciu. Unul dintre cei mai buni cîini ai noştri, Blitz. El ne-a condus, pe urme, pînă în strada Arhitect Matache nr. 33. Era acolo o casă micuţă, cu curte în faţă. Ne-a deschis, alarmată, proprietăreasa.

— Ce doriţi ?... Ce s-a întîmplat ?...

Însoţitorul lui Blitz strînsese scurt lesa şi acum se lupta să liniştească cîinele.

— Cine mai locuieşte aici ? am întrebat-o, pe femeia care ne deschisese.

— Fii-mea şi cu mine. Avem şi un chiriaş, pe domnul Tiberiu Popescu...

— E acasă ?...

— Da, cred că da !

— Vă rugăm să ne conduceţi la el...

Gazda bătu în uşa chiriaşului, de cîteva ori, din ce în ce mai puternic. N-a răspuns nimeni şi cum uşa nu era încuiată, am intrat cu toţii. Camera era, de fapt, o bucătărie. Îmi amintesc şi acum textul caraghios al unei broderii, pătată din belşug cu grăsime şi prinsă deasupra maşinii-aragaz :

„Mult mă gîndesc,
Ce să gătesc...
Să nu fie scump tare
Şi bun la mîncare..."

Pe un pat strîmt era întins, mai bine zis zăcea, un om cu faţa răvăşită. Ovidiu îmi spuse în şoaptă :

— Doarme !... Ba nu, ţine ochii deschişi... E leşinat !...

Cercetîndu-l cu privirea mi-am dat seama că omul nu era leşinat. Îşi făcuse morfină. În graba lui nici nu încercase să ascundă fiolele. Căzuseră pe jos, lîngă piciorul patului. Urmărindu-mi privirea, a înţeles şi Ovidiu despre ce este vorba.

— Ştii, Ovidiule, ce sunt fiolele astea ?

— Morfină, tovarăşe căpitan, se grăbi el să-mi răspundă.

— Şi altceva !... Poate că sunt cheia asasinării doctorului Olteanu !...

Gîndindu-mă bine, acum după atîția ani, cred că am spus cuvintele acelea mai mult ca să-mi dau importanță. Pînă la dezlegarea enigmei mai aveam de aşteptat. Momentan cercetările noastre nu stabiliseră decît că morfinomanul era una şi aceeaşi persoană cu individul venit într-o noapte la farmacie, cu rețeta în neregulă. Ovidiu a avut ideea să-l confruntăm cu farmacista care făcuse atunci noaptea de serviciu.

Concomitent cu cercetarea lui am luat, iarăşi, o declarație Ioanei Olteanu. Trebuia să aflu la ce discuție s-a referit Precup. Vă amintiți ?

— O acuzație gravă ! O insultă a memoriei unui om, poate nevinovat...

A fost nevoie de multă răbdare şi stăruință pînă ce am convins-o să nu aibă rezerve.

E foarte greu să descrii întîmplările importante din viața altuia. Mie, cel puțin, aşa mi se pare. Există această valoare rece a întîmplărilor altora. Întîmplări grave, tu poate le povesteşti la modul : „Ştiți ce a pățit cutărică ?...” Dispare tensiunea. Pentru cei care au trăit întîmplările respective ele au avut o altă temperatură, consecințe, modificări în felul de a trăi. Evenimentele vieții noastre sunt foarte personale şi, povestite de altcineva, se diluează. De aceea voi reda din relatările Ioanei Olteanu doar atît cît este necesar pentru o bună înțelegere a cazului de față.

Ioanei Olteanu i-au trebuit mulți ani pînă să afle adevărata față a soțului său. Omul acesta amabil, îndatoritor, pasionat pentru ştiință, numai suflet, a

încercat să folosească prietenia soției sale cu Precup pentru a-l determina să împartă cu el eventualul succes al cercetărilor privind noul medicament pe care îl experimentau. Încuraja o asemenea prietenie, cunoscînd calitățile morale, fără reproş, ale doctorului Felix Precup.

Deci, în primul rînd, se vroia asociat la o descoperire în care nu adusese nici o contribuție ştiințifică. În al doilea rînd, însă... Nu ! E prea devreme să vă spun. Să păstrăm ordinea logică.

Eu şi colegii mei continuam eforturile pentru găsirea lui Emil Vameşu. Şi iată că, într-o zi, a fost găsit ascuns la o rudă a lui din comuna Mărgineni. Prinderea s-a datorat lui moş Pandele, un unchiaş foc de simpatic, care l-a trezit pe şeful postului de miliție în toiul nopții.

— 'Mnă seara, tovarăşe plutonier...

— Care seară, bre, că e noapte bine. Cum de nu dormi ?

— Păi ?... Eu ce zic ?... Cum de nu dorm. De dormit îmi arde mie ?

— Oi fi bolnav...

— Eu, nu !... Asta e ! O fi bolnavă...

— Cine, bre ?

— Zamfira, baba mea.

— Ia-o încet, că acu' tot m-am trezit...

— De patru nopți ține sfat cu mă-sa. Vine acasă de-o latră toți cîinii.

— Şi, ce vezi matale rău în asta ? Stau şi ele de vorbă, femei...

— Adică, ele stau de vorbă şi eu arunc banii din casă ?

— Să mă pici cu ceară dacă înțeleg ceva...

— Păi ?... Eu ce zic ?... Ce vorbe mai are ea cu mă-sa ?

— Uite că are !

— N-are ! Mă-sa îi moartă dinainte să mă ia pe mine militar.

— E încurcată rău...

— Este ! Eu ce zic ?... Vine mă-sa noaptea la plopul de lîngă fîntînă. Cică o cară după el un călugăr. Unu' Misarion...

— De călugărul ăsta n-am auzit !

— Ai văzut !... Şi ăla-i mort. Umblă morții vraişte prin sat.

— Spune drept, nea Pandele, te-ai cinstit cu ceva ?

— Nici pomeneală !

— Auzi, nea Pandele, nu vrei să mai vorbim mîine, pe lumină ?...

— Acu' vorbim ! E dat dracului călugăru' ăsta. În fiecare noapte cere bani, de parcă vine cu aeroplanu'. Şi proasta îi dă...

— Cui, bre ?

— Banii îi ia arhanghelul, maimarele lor. Cred că-i împarte cu Misarion. O avea şi soacră-mea partea ei, c-a fost lacomă, Dumnezeu s-o ierte...

— Nea Pandele, taci din gură că visez urît la noapte. De unde mai scoseşi şi un arhanghel ?

— A venit singur. E de la Bucureşti !

— Să nu-mi spui că s-a autotencuit pe bolta bisericii...

— Nu ! A tras la Iancu Băltăreţu, cumnată-su...

— Ce vorbeşti ? Ăla mic şi slab e arhanghelul ? De-aia n-a venit să-i dau viza de flotant ? De ce nu începuşi aşa, nea Pandele ?

— Păi ?... Eu ce zic ?...

Aşadar, Vameşu a reapărut. El mi-a fost pus, imediat, la dispoziţie, pentru cercetări.

Analizînd cercetările mele, pînă în acest punct, s-ar putea spune că ele au evoluat normal, dar aveam o senzaţie de oboseală a ritmului, de impas. Interogasem o mulţime de oameni, îmi suprasolicitasem colaboratorii şi totuşi ne mişcam într-un cerc. A fost o anchetă care m-a ţinut mult în birou, nu prea spectaculoasă. Dar munca de urmărire judiciară nu presupune numai arestări senzaţionale, urmăriri în noapte, schimburi de focuri, lupte formidabile etc. Aşa e meseria noastră şi încă n-am auzit pe cineva că n-o iubeşte.

Dar să mergem mai departe. Bineînţeles că prima acţiune care îmi stătea în faţă era aceea de a vorbi cu Vameşu. L-am poftit la interogatoriu.

— De ce ai fugit din Bucureşti, domnule Vameşu ?

— Vai, domnule căpitan !... Fugit ?... E o formulă derizorie. Nici gînd să fug. Sunt astenic şi am avut nevoie de odihnă. Pot dovedi cu certificate medicale şi chiar vă rog să verificaţi...

— Ai încercat să fugi şi cînd te-a legitimat şeful de post...

— Aaaa, atunci a fost altceva... Domnule, ce mai încolo şi încoace... M-am temut un pic, mi-a fost frică. Nu ?

— Frică, de ce ?

— Cum să vă spun ?... Domnule căpitan, eu sunt un tip eminamente sincer... Ce să ne mai ascundem după deget...

— Să nu ne ascundem !

— Tocmai... După ce a început ancheta cu Adina, mi-a dat un telefon tembelul ăla de Iorgu şi mi-a spus că a trăncănit în legătură cu spiritismul...

Aici, Vameşu făcu o pauză, îşi înţepeni ceafa firavă şi privi, vultureşte, prin mine. După aceea, reîncepu :

— Atunci ce mi-am zis, domnule căpitan ? „Bine, Vameşule, tocmai acum cînd noi luptăm împotriva superstiţiilor, cînd facem atîtea eforturi să-l smulgem pe om din ghearele misticismului, tu te-ai apucat de spiritism ? Nu e frumos, nu e moral. Eşti cel mai retrograd element. Trebuie să te dai, urgent, la fund, că altfel te înhaţă...” Şi... m-am dat !

— Va să zică, aşa stă treaba. Nu cumva motivul sperieturii dumitale era cam minor ? Doar eşti om de lege, avocat...

— Am fost. M-au mîncat, tovarăşe căpitan. Fript m-au mîncat. Pînă ce nu m-au văzut scos din colegiu, nu s-au lăsat. Invidii, intrigării, ştiţi dumneavoastră. Dar bine mi-au făcut tovarăşii mei ! Elementele necinstite n-au ce căuta în

societatea noastră nouă. Legile contemporane ale umanității.

Mi-a sărit țandăra, dar l-am întrebat foarte liniştit :

— Domnule Vameşu, dumitale îți place teatrul ?

— Foarte mult, tovarăşe căpitan, recunoscu, nepricepîndu-mă în prima clipă. Cum să nu-mi placă ? Teatrul ne educă, ne luminează, ridică nivelul cultural al maselor...

— Sunt cu totul de acord ! Dar cu mine de ce joci teatru ?

— Vai, cum mi-aş permite ?

— Asta mă întreb şi eu... Dumitale ți-a fost frică de cu totul altceva... Ți-a fost frică de declarațiile pe care le putea face Tiberiu Popescu. Ai aflat că noi am reuşit să-l identificăm şi...

Vameşu se sculă în picioare, cu chipul plutind într-o imensă uimire. I-am făcut semn să stea liniştit pe scaun.

— Să discutăm la obiect. Fiecare infracțiune are elementele sale constitutive, nu-i aşa ?... Ei bine, în cazul dumitale aceste elemente sunt întrunite pentru dovedirea mai multor infracțiuni. Ce naiba, ai fost jurist...

Să le luăm pe rînd : articolul 549 cod penal : înşelăciune, apoi trafic de stupefiante şi speculă cu medicamente, fals şi întrebuințare de fals. Ajunge ?...

— O clipă, domnule căpitan !... Sunt calomnii, se exagerează groaznic, am duşmani... De la cîteva

grame de morfină vîndute, nici nu mai ştiu cînd, lui Tiberiu Popescu, a ieşit aici că...

— Sursa era doctorul Olteanu, nu-i aşa ?

— Da, adică nu...

— Tot el procura şi reţete pentru medicamente mai deosebite. Dumneata falsificai doar timbrul sec...

— O reţetă, două...

— Te-ai ocupat şi de plasarea, ca să folosesc un termen decent, a unor doze dintr-un nou medicament destinat tratării ulcerului duodenal. Deşi era încă insuficient experimentat şi se afla în stadiul de laborator. Tot doctorul Olteanu era furnizorul. Te rog să observi — am încheiat eu — că nu ne jucăm de-a probele...

Vameşu mă privea îndobitocit, ca un pisoi care mănîncă. Într-un minut a trecut de la apatie la furie, şi a început să împroaşte cu acuzaţii în stînga şi în dreapta. Trebuia să le desprind, cu multă grijă, doar pe cele veridice. Altfel, calomnia îşi putea întinde petele unsuroase chiar şi pe locurile albe.

Pentru a limpezi definitiv cazul doctorului Olteanu îmi mai lipseau doar cîteva verigi. L-am chemat la mine pe Ovidiu, care a adus cu el un zîmbet cald şi prietenos. L-am simţit că are veşti şi i-am luat-o înainte.

— Ia spune...

— Tovarăşe căpitan, cred că am găsit ceea ce căutam de atîta vreme...

— Haide, zi !

— O oarecare Valentina Ioniță i s-a plîns sectoristului că cei din blocul de alături îi aruncă în curte tot soiul de gunoaie. În dimineața zilei de 7 şi-a găsit pisica moartă...

— Ce crimă oribilă !

— Nu rîdeți ! Pisica a murit fiindcă a lins un ac de seringă aruncat în curte.

— Te rog, taci un pic. Lasă-mă să ghicesc. În blocul de alături stă şi Adina Constantiniu ?

— Exact, tovarăşe căpitan !

— Ovidiule, eşti o comoară !... Acum ne mai lipseşte numai o declarație a portarului de la bloc.

— Am şi luat-o. Este înregistrată aici, pe bandă...

— Deschide magnetofonul !

După cîteva secunde, în difuzorul magnetofonului răsună limpede vocea lui Ovidiu :

— Nu vă amintiți ? În noaptea de 6 spre 7 a curs apa în bloc ?

— A curs !

— Păcat, tare păcat... În tot blocul a curs ?...

— În tot blocul, nu. De la etajul 3 în sus nu curge niciodată noaptea. N-are putere hidroforul...

— Bravo ! Îți mulțumesc, te felicit !

— Pe mine ? Felicitați mecanicul, că el nu l-a reparat. Şi s-au făcut o mie de reclamații...

Am oprit magnetofonul, sub impulsul unei idei.

— Ovidiule, trebuie să organizăm, urgent, o şedință de spiritism !

Ajutorul meu a tăcut, aşteptînd. El nu se mira niciodată, sau se mira numai în sinea lui.

— Îl iei pe Vameşu — am continuat eu — şi convoci în locuinţa Adinei Constantiniu pe nenea Iorgu, cu soţia şi Gina Vameşu. Eu plec direct la Adina. Hai, că se face noapte...

O dată cu înserarea erau adunate în sufrageria Adinei Constantiniu aceleaşi persoane care au luat parte şi la şedinţa de spiritism de care am amintit mai înainte.

Am lăsat oblonul, atît cît să se strecoare în încăpere o rază subţire de lumină şi i-am propus avocatului, cu toată seriozitatea :

— Să facem o şedinţă de spiritism !

— Domnul căpitan glumeşte...

— Nu, vorbesc foarte serios ! Doar eşti specialist...

— Ce specialist ?... Mîncam şi eu o pîine ! Nu mi-a reuşit nici o experienţă.

— Cum nu ţi-a reuşit ? Doar spiritul bătea în podea.

— Care spirit ? Nu există spirite. Bătea nevastă mea cu tocul, că are toc cui şi merge...

Lucia Tonigaru sări ca arsă.

— Ia uite cine mă învăţa să vînd casa de la Rîmnic !...

L-am îndemnat, încă o dată, pe Vameşu :

— Să mai încercăm ! Poate, cine ştie, astăzi reuşeşti.

— Nu reuşesc, domnule căpitan. De cîte ori n-am încercat !... Stafiile, poate, că veneau altă dată, sub capitalişti. Dar acum, în regimul nostru, ce să caute ?

— Iar ai dat cu bățu-n baltă. Dar, să zicem că ai dreptate. Atunci de ce ai mai încercat în noaptea de 6 ?

Vameşu privi, stînjenit, înspre Iorgu Tonigaru.

— Ei, de ce am mai încercat. Credeam că îl pot ciupi pe Iorgu de ceva bani. La pocher nu mai mergea, că mă prinsese trişînd. De unde să ştiu eu că amărîtul are o imputație ?...

Iorgu se trase mai aproape de masă şi scăpă un „Ete al dracului !", plin de o sinceră uimire. Cu un ton mai autoritar, i-am cerut lui Vameşu să oficieze :

— Începe, domnule Vameşu. Te ascultăm !

Cred că avocatul era leoarcă de sudoare. Bîigui, aproape neinteligibil :

— Te chemăm, spirite al călugărului Chesarion...

L-am oprit.

— Ştii ce ? Îți propun să nu-l mai chemăm pe călugărul Chesarion. A murit prea demult... Încearcă cu doctorul Olteanu...

Numai puțin a lipsit ca Vameşu să-şi înghită mărul lui Adam. Cineva a sărit în picioare şi a aprins lumina. Era Adina Constantiniu.

— Sfîrşiți comedia asta sinistră, domnule căpitan ! Ce doriți, în fond, de la noi ?

— Mai precis, de la dumneavoastră, doamnă Constantiniu !

— Şi, ce doriți de la mine ?

— Să-mi explicați de ce şi cum l-ați omorît pe doctorul Olteanu !

Lucica îi şopti îngrozită lui Iorgu :

— I-auzi, soro ! Îngheț !

Adina făcea eforturi să-şi păstreze calmul.

— Domnule căpitan, am impresia că glumiți în continuare...

— De loc ! Vă învinuiesc, însă, de asasinat ! Doctorul Olteanu a murit mîncînd prăjitura pe care, cu atîta generozitate, i-ați oferit-o.

— Dar erau prăjituri care mi-au fost dăruite...

Iorgu mă trase de mînecă, explicîndu-mi :

— De ziua ei, a fost ziua ei...

L-am pus la punct, cu bunăvoință :

— Doamna Constantiniu este născută în ziua de 2 septembrie, nu în 6. A găsit acest pretext ca să aibă martori la primirea prăjiturilor...

Adina îmi trimise un zîmbet jenat.

— O femeie poate să-şi ascundă vîrsta, domnule căpitan...

Am privit-o în ochi. Ochii ei, pînă atunci de un verde intens, se umeziră şi luceau ca o bomboană de mentă, năclăită. Mi-a spus, mai puțin sigură de ea :

— Prăjiturile, realmente, le-am primit, domnule căpitan. A văzut toată lumea !

M-am ridicat de pe scaun. Eu vorbesc mai bine cînd stau în picioare.

— Da, doamnă ! Dar ce nu ştie toată lumea e că odaia de baie dă într-un coridor, care o leagă cu intrarea de serviciu... Să recapitulăm : ați intrat în baie, ați dat drumul la robinet, ați ieşit apoi prin coridor şi ați ajuns la uşa apartamentului. Vă amintiți ?... Ați sunat şi v-ați întors în baie. Aşa se

face că atunci cînd ați deschis uşa din față, în prezența dumnealor, pe palier nu mai era nimeni.

— Dar prăjiturile ? Pe alea cine le-a mai adus, domnule căpitan ?

— Tot dumneavoastră ! Mişcarea a fost făcută de două ori, doar ca să atrageți atenția musafirilor. Cartonul cu prăjituri aştepta cuminte în frigiderul de pe coridor... Îți aminteşti, domnule Tonigaru, singur spuneai : „Proaspete şi reci, dom'le..." Am calculat cît faci cu un taxi de la cea mai apropiată cofetărie, în nici un caz nu puteau ajunge atît de reci...

Gina Vameşu, care pînă atunci tăcuse mîlc, îşi şterse o lacrimă închipuită şi îmi spuse rugător :

— Bine, dar ne-am otrăvit cu toții. Şi Adinei i-a fost rău, doar n-a încercat să se sinucidă...

— Da ! Trebuie să vă reamintesc că Adina Constantiniu a intrat cu prăjitura ei în baie. Poate a mîncat-o, poate nu. Dar să presupunem că a mîncat-o.

Prăjiturile conțineau o cantitate minimă de otravă, atît cît să ne deruteze cercetările. După ce doamna Constantiniu s-a întors acasă a introdus cu un ac de seringă doza mortală în prăjitura rămasă... !

— Fantezie de roman ieftin din colecția celor 15 lei, făcu Adina, în silă.

— Regret, doamnă. N-am citit această colecție... Probabil nici dumneavoastră foarte atent, altfel nu-mi explic cum ați putut fi atît de imprudentă,

încît să aruncați acul pe fereastră ?... Ce dacă nu curgea apa la toaletă ?...

— E o minciună ! Vreți să-mi aruncați pe umeri această acuzație absurdă, fiindcă n-ați fost în stare să găsiți criminalul. Eu ştiu cine l-a ucis pe Gabriel...

— Spuneți, să audă şi dumnealor...

— L-a ucis nevastă-sa, cu Felix Precup !

— În primul moment m-am gîndit şi eu la Ioana Olteanu. Dar numai foarte scurt timp, pînă cînd am stabilit că dumneavoastră, cei de aici, formați o bandă... Singurii fără pată, dacă nu socotim imputația, sunt nenea Iorgu şi soția...

Iorgu veni în fața mea şi îmi mulțumi ca un arhiereu ce binecuvîntează :

— Să vă dea Dumnezeu sănătate ! Vindem casa de la Rîmnic şi plătesc eu imputația...

Avocatul avu, în schimb, o privire plină de reproşuri :

— Vedeți ? Eu ce era să vînd ?

— Dumneata ai vîndut stupefiante şi medicamentele procurate de Adina Constantiniu de la doctorul Olteanu... Gabriel Olteanu simula crize hepatice şi se prefăcea că îşi administrează morfină ca să se calmeze. Totul a mers pînă cînd s-a internat în clinică Tiberiu Popescu. Cînd doctorul Olteanu a văzut în ce hal a ajuns omul acesta, altădată un inginer foarte capabil, i s-a făcut frică şi a refuzat să vă mai furnizeze morfină. Nu v-a mai dat nici rețete şi nici doze din medicamentul pe care îl experimenta colegul său Precup. Vroia să

iasă din combinație, îşi făcuse suma... A jucat tare doctorul Olteanu ! V-a amenințat că dacă nu vă astîmpărați vă denunță. Asta i-a adus moartea. Asta şi setea nepotolită de cîştiguri pe orice cale. Mai doriți vreo explicație, domnule Vameşu ?...

Avocatul arăta ca scăpat dintr-un accident de avion. Se chinui să spună ceva :

— Adina... Adina, ea ştie... Eu nu am învățat-o să omoare pe nimeni...

Adina îşi scutură umerii a lehamite. Vorbi ca un om plictisit la culme :

— Eşti şi laş şi prost, Vameşule !... Eu nu recunosc nimic... Sau... Recunosc tot ce vreți, mi-e totuna...

Adina Constantiniu a oftat lung şi a început să plîngă. Un plîns tăcut, cu dinții strînşi, cu unghiile înfipte în podul palmei. Ceilalți s-au întors cu spatele la ea, făcîndu-şi fiecare de lucru, ba cu fața de masă, ba cu un buton de la manşetă. Apoi, la fel ca în seara zilei de 6, s-a auzit soneria. Au tresărit cu toții şi eu m-am simțit dator să-i previn că la uşă nu e vreun anonim şi nici măcar călugărul Chesarion. Pesemne, colegii mei îşi pierduseră răbdarea. Aveau dreptate, era timpul să mergem.

A mai rămas să vă spun că plînsul Adinei Constantiniu a fost numai o răbufnire trecătoare. În timpul cercetărilor, pînă la încheierea dosarului de anchetă, mi-a scos păr alb. Şi încă ceva...

Nu ştiu ce fac, în împrejurări similare, detectivii şi inspectorii din romanele polițiste, dar în seara

aceea, după arestarea Adinei şi a complicilor săi, eu m-am dus acasă şi m-am culcat. Eram tare obosit !

Asta e tot ce s-a întîmplat !...

Redactor responsabil : TUDOR POPESCU
Tehnoredactor : GABRIELA TĂNASE

Dat la cules 15.09.l966. Bun de tipar 17.11.1966. Apărut 1966. Comanda nr. *7612. Tiraj 80.140. Hîrtie semivelină mată de* 63 g/m², *700×1000/32. Coli editoriale 1,94. Coli de tipar 2. A.T.625. C.Z. pentru bibliotecile mici 8R–93*

Tiparul executat sub comanda nr. 60 605 la Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii", Piața Scînteii nr 1, București — Republica Socialistă România

Lei 1,50

EDITURA TINERETULUI